

Sarajevo, 11.09.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
04.09.2017.- 08.09.2017.

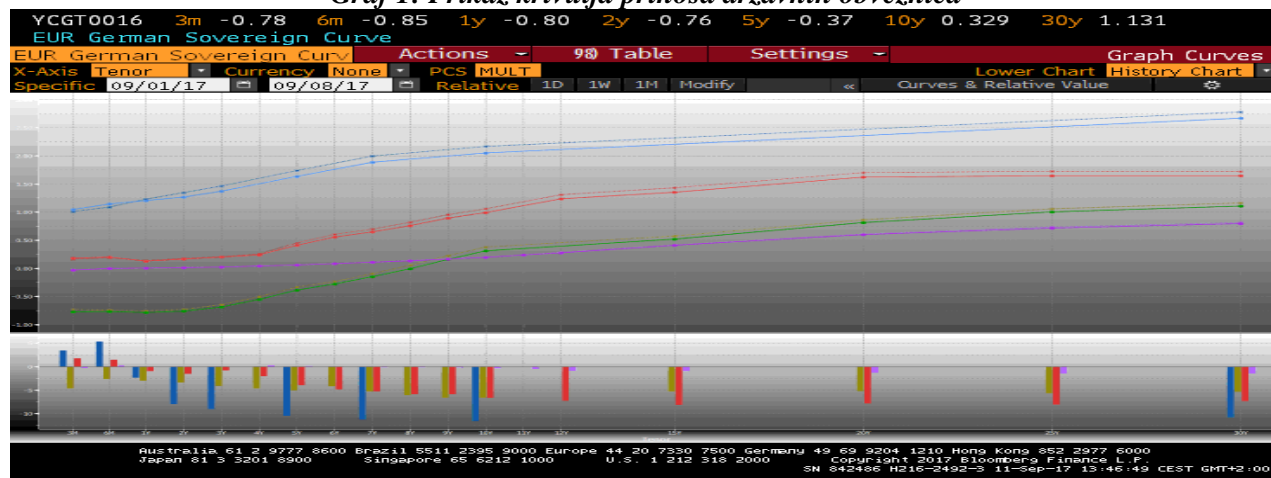
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	1.9.17	-	8.9.17		1.9.17	-	8.9.17		1.9.17	-	8.9.17		1.9.17	-	8.9.17	
2 godine	-0,73	-	-0,76	↘	1,34	-	1,26	↘	0,19	-	0,17	↘	-0,17	-	-0,15	↗
5 godina	-0,33	-	-0,38	↘	1,74	-	1,63	↘	0,45	-	0,41	↘	-0,15	-	-0,15	→
10 godina	0,38	-	0,31	↘	2,17	-	2,05	↘	1,06	-	0,99	↘	0,00	-	0,00	→

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	1.9.17	-	8.9.17	
3 mjeseca	-0,689	-	-0,736	↘
6 mjeseci	-0,742	-	-0,768	↘
1 godina	-0,726	-	-0,766	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 08.09.2017. godine (pune linije) i 01.09.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su tokom protekle sedmice zabilježili smanjenje, a najveći pad je zabilježen u četvrtak, kada je održana sjednica UV ECB, a saopštenje nakon ove odluke tržište je prihvatilo kao umjereno, pa je bez nekih većih najava o budućnosti monetarne politike zabilježena povećana potražnja za sigurnijim obveznicama. ECB je u skladu s očekivanjima zadržala nepromijenjenom referentnu kamatnu stopu na nivou od 0,0%, kao i plan mjesečnih kupovina obveznica u iznosu od 60 milijardi EUR. Predsjednik ove institucije Draghi je još jednom ponovio da će kamatne stope ostati na trenutnim nivoima duži vremenski period, da će kvantitativne olakšice ostati na snazi do kraja tekuće godini ili i nakon toga ukoliko bude potrebno, kao i da ovaj program može biti povećan u veličini odnosno trajanju, ukoliko dođe do pogoršanja ekonomskih izgleda. Naglašeno je i to da još uvijek postoji potreba za veoma visokim nivoom stimulansa. Takođe, postoji potreba da se nadgleda kretanje kursa EUR, te je upozoreno da je nedavna volatilnost kursa izvor za zabrinutost. Draghi je potvrdio da će na jesen ove godine biti odlučeno o kalibraciji monetarne politike za period nakon isteka tekuće godine. Prinosi desetogodišnjih njemačkih

obveznica su na sedmičnom nivou smanjeni za skoro 7 baznih poena, a najveće smanjenje prinosa obveznica ovog roka dospijeca od skoro 12 baznih poena zabilježeno je kod italijanskih obveznica. Značajan pad prinosa zabilježen je i kod španskih obveznica, ali je do ponovnog rasta prinosa ovih obveznica došlo u petak nakon što je regija Katalonije odobrila zakon kojim se otvaraju vrata za održavanja referenduma o nezavisnosti početkom oktobra ove godine.

Objavljene su i najnovije prognoze ECB-a, prema kojima se očekuje snažniji privredni rast eurozone u ovoj godini (2,2%), što je povećanje u odnosu na 1,9%, koliko je očekivano u junu. Prognoze za 2018. i 2019. godinu su nepromijenjene, te iznose 1,8% i 1,7%, respektivno. S druge strane, prognoze kretanja stope inflacije za tekuću godinu su nepromijenjene (1,5%), dok su smanjene za po 0,1% za 2018. i 2019. godinu, te sada iznose 1,2%, i 1,5%, respektivno.

Početkom protekle sedmice su objavljeni podaci mjesečnih kupovina obveznica u okviru programa kvantitativnih olakšica, koji su pokazali da je i tokom augusta nastavljen trend većih kupovina obveznica Francuske i Italije u odnosu na kapitalni ključ, dok je, istovremeno, usljed manje ponude zabilježena slabija kupovina obveznica Portugala i Irske.

Po manjim prinosima u odnosu na nedavne aukcije, Austrija je emitovala desetogodišnje obveznice (0,543%), kao i dvadesetogodišnje obveznice (1,144%). Takođe, Njemačka je po manjem prinosu emitovala petogodišnje obveznice (-0,36%). Francuska je emitovala desetogodišnje (0,67%) i dvadesetogodišnje (1,38%) obveznice, kao i obveznice s rokom dospijeca od 50 godina (1,84%), a Španija petogodišnje (0,213%), desetogodišnje (1,54%) i petnaestogodišnje (2,17%) obveznice. Francuska je emitovala tromjesečne (-0,628%), šestomjesečne (-0,636%) i jednogodišnje (-0,586%), Belgija tromjesečne (-0,635%) i šestomjesečne (-0,644%), Holandija šestomjesečne (-0,698%), a ESM tromjesečne (-0,623%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ	AUG	55,8	55,7	55,7
2.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	JUL	2,1%	2,0%	2,4%
3.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	SEP	27,0	28,2	27,7
4.	GDP – EZ (kvartalno) finalni podatak	II kvartal	0,6%	0,6%	0,5%
5.	Maloprodaja – EZ (G/G)	JUL	2,6%	2,6%	3,3%
6.	Maloprodaja – Italija (G/G)	JUL	1,2%	0,0%	1,3%
7.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	JUL	4,6%	4,0%	2,7%
8.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	JUL	3,6%	3,7%	2,4%
9.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	JUL	2,7%	1,9%	2,6%
10.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	JUL	-	2,7%	2,6%
11.	Bilans budžeta – Francuska (u milijardama EUR)	JUL	-	-5,97	-4,88
12.	Stopa inflacije – Holandija	AUG	-	1,5%	1,5%
13.	Promjena broja nezaposlenih – Španija ('u 000)	AUG	12,0	46,4	-26,9
14.	Stopa nezaposlenosti – Grčka	JUN	-	21,2%	21,5%

SAD

Finansijska tržišta SAD su početkom protekle sedmice bila zatvorena zbog praznika. Prinosi američkih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili značajno smanjenje od 8 do 12 baznih poena u odnosu na prethodnu, koje je uzrokovano jačanjem geopolitičkih turbulencija, odnosno zbog testiranja hidrogenske bombe od strane Sjeverne Koreje. Pored toga, doprinos rastu tražnje za sigurnijom finansijskom aktivom dala je i zabrinutost investitora oko toga kakve će posljedice meteorološke nepogode u oblasti Meksičkog zaliva imati na privredu SAD. Zvaničnici Feda su u svojim izjavama tokom protekle sedmice ukazali na to da ne očekuju da će vremenske nepogode značajno uticati na kretanje američke privrede, odnosno da je Fed na dobrom putu normalizacije politike i smanjenja obima bilansa stanje.

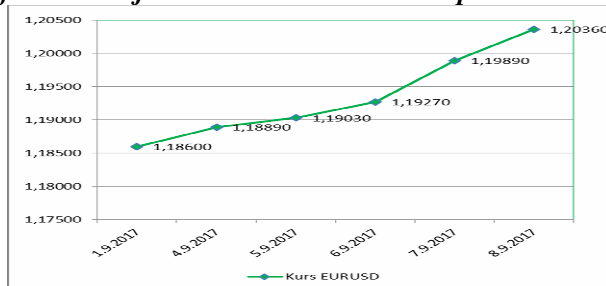
Tokom protekle sedmice objavljena je informacija da je zamjenik predsjednice Feda Stanley Fischer podnio ostavku na sve funkcije u Federalnim rezervama, te će zaključno sa 13.10.2017. godine, istupiti s ovog mjesta i mjesta člana Odbora guvernera Federalnih rezervi. On je u saopštenju naveo da je ovu odluku donio iz ličnih razloga.

Tabela 4.: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni	
				period	
1.	Fabričke porudžbine (M/M)	JUL	-3,3%	-3,3%	3,2%
2.	Porudžbine trajnih dobara (M/M)	JUL	-2,9%	-6,8%	6,4%
3.	Trgovinski bilans (milijardi USD)	JUL	-44,7	-43,7	-43,5
4.	PMI indeks uslužnog sektora	AUG	56,9	56,0	54,7
5.	ISM indeks uslužnog sektora	AUG	55,6	55,3	53,9
6.	Potrošački krediti (milijardi USD)	AUG	15,0	18,5	11,8
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	02.SEP	245.000	298.000	236.000

USD je tokom protekle sedmice svakodnevno deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD povećan s nivoa od 1,1860 na nivo od 1,2036. Kurs EURUSD je povećan tokom protekle sedmice za 1,5% na sedmičnom nivou, te je nivo zabilježen na zatvaranju tržišta u petak najviši od 31.12.2014. godine.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Glavni pregovarač Velike Britanije u procesu Brexita Barnier smatra da Brexit predstavlja mogućnost da se objasne koristi jedinstvenog tržišta za sve zemlje, uključujući i Veliku Britaniju, te je istakao da Velika Britanija ne želi da „edukuje“ ili da „nauči lekciju“. Brexit bi mogao da se revidira ukoliko bi ekonomska panika uticala na promjenu javnog mišljenja, što donosi nova generacija političkih lidera u Velikoj Britaniji, smatra bivši ministar Konzervativne partije Heseltine. Prema njegovom mišljenju, Velika Britanija bi mogla da se suoči s još jednim izborima, u dvije godine, te smatra da premijerka May ne bi vodila partiju u takve izbore. Podržavajući članstvo u EU, Heseltine očekuje scenario u kojem Velika Britanija neće napustiti EU do marta 2019. godine, kako je planirano. Takođe, on je istakao da sada postoji mogućnost da se Brexit neće desiti, ali to zahtijeva promjenu javnog mišljenja.

Premijerka May je tokom protekle sedmice pozvala Parlament da podrži legislative kojima se provodi razrješenje političkih, finansijskih i pravnih veza s EU, a što je korak ka Brexitu. Zakon o napuštanju EU je ključni u planu napuštanja EU bloka Vlade Velike Britanije u 2019. godini, kojim će ova zemlja zvanično napustiti EU. Parlament će početi diskutovati o ključnim principima ovog zakona, pri čemu će se uglavnom tragati za načinima da se EU zakoni inkorporiraju u zakonodavstvo Velike Britanije.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni	
				period	
1.	PMI radnointenzivni sektor	AUG	52,0	51,1	51,9
2.	PMI uslužni sektor	AUG	53,5	53,2	53,8
3.	Halifaks cijene kuća (M/M)	AUG	0,2%	1,1%	0,7%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G)	JUL	0,4%	0,4%	0,3%
5.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	JUL	1,7%	1,9%	0,6%
6.	Građevinski sektor (G/G)	JUL	0,2%	-0,4%	0,9%
7.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	AUG	-3,250	-2,872	-2,914
8.	NIESR procjena GDP	AUG	-	0,4%	0,2%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad s nivoa od 0,91587 na nivo od 0,91189, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,2951 na nivo od 1,3200.

JAPAN

BoJ se već nalazi u procesu ublažavanja radikalne monetarne politike i može, takođe, istražiti i načiniti neke promjene u upravljanju dugoročnim kamatnim stopama u bliskoj budućnosti, smatra bivši član MPC BoJ Kiuchi. Kiuchi je dodao da guverner BoJ Kuroda može i dalje zadržati inflatorni cilj od 2%, a zvaničnici koji su pod nadzorom Kurode, mogu nastojati da “spuste loptu” kada je u pitanju dostizanje inflatornog cilja jer Kurodi ističe mandat u aprilu naredne godine, dok troškovi masivnih stimulansa rastu. Bivši glavni zvaničnik za valute pri Ministarstvu finansija Japana Watanabe smatra da BoJ treba prestati da bude opsjednuta dostizanjem inflacije od 2% u sadašnjem stanju inflacije i kamatnih stopa, koje su širom svijeta prigušene. Japan se dovoljno oporavio, te bi BoJ mogla postepeno ublažavati politiku stimulansa, kako bi osigurala dovoljno manevarskog prostora ukoliko se uslovi ponovo pogoršaju, smatra Watanabe. Prema njegovom mišljenju, Japan bi mogao započeti s reduciranjem godišnjeg otkupa obveznica krajem ove godine.

Ekonomski rast u Japanu tokom drugog kvartala je bio mnogo sporiji nego što je pokazao preliminarni podatak. Finalni podaci za GDP za drugi kvartal su pokazali rast GDP-a za 0,6% u odnosu na prethodni kvartal, nakon preliminarnih 1%. GDP na godišnjem nivou je, takođe, revidiran na 2,5% s preliminiranih 4%.

Uprkos razočaravajućim podacima o povjerenju u ekonomske politike Vlade i poslovna očekivanja, analitičari i dalje očekuju da će ekonomija nastaviti s održivim oporavkom, s obzirom na snažnu globalnu tražnju koja podržava izvoz i jačanje tržišta rada i očekivanja rasta plata.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

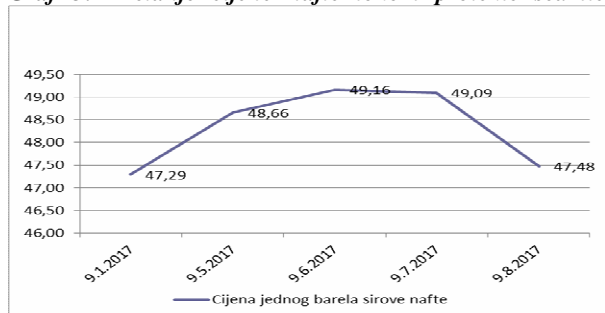
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Monetarna baza (G/G)	AUG	15,7%	16,3%	15,6%
2.	PMI kompozitni indeks	AUG	-	51,9	51,8
3.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	AUG	-	1.268,0	1.260,0
4.	Vodeći indeks P	JUL	105,1	105,0	105,7
5.	Konincidirajući indeks P	JUL	115,8	115,6	116,8
6.	Tekući račun (u mlrd JPY)	JUL	1.651,8	2.023,9	1.522,5
7.	GDP (Q/Q) F	II KVARTAL	2,9%	2,5%	4,0%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad s nivoa od 130,75 na nivo od 129,79. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY smanjen s nivoa od 110,25 na nivo od 107,84.

NAFTA I ZLATO

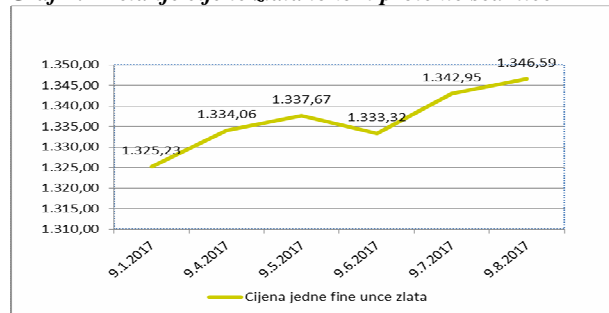
Njujorška berza nafte je u ponedjeljak bila zatvorena zbog praznika, te je na otvaranju berze u utorak cijena jednog barela sirove nafte iznosila 47,29 USD (39,87 EUR). Cijena ovog energenta je početkom protekle sedmice nastavila da bilježi rast, usljed nepovoljnih meteoroloških prilika u oblasti Meksičkog zaliva, gdje se nalazi veliki broj postrojenja za eksploataciju i preradu nafte. Ponovno jačanje vremenskih neprilika u oblasti Meksičkog zaliva je tokom trgovanja u srijedu uticalo na dalji rast cijene ovog energenta, a pored toga objavljena je i informacija o tome da je obnovljena proizvodnja nafte u pojedinim postrojenjima u Libiji, koja su tokom proteklih sedmica bila zatvorena zbog militarističkih napada u tim oblastima ove zemlje. Tokom trgovanja u petak cijena nafte je smanjena nakon što su rafinerije nafte iz oblasti Meksičkog zaliva značajno smanjile tražnju za ovim energentom, pod uticajem prirodnih nepogoda koje su pogodile ovu oblast. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 47,48 USD (39,45 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.325,23 USD (1.117,39 EUR). Geopolitičke tenzije između Sjeverne i Južne Koreje su početkom protekle sedmice uticale na rast cijene zlata. Pored toga, doprinos rastu cijene zlata je dalo je i smanjenje vrijednosti globalnih dioničkih indeksa, odnosno rast tražnje za sigurnijom finansijskom aktivom. Objavljivanje pozitivnih informacija o jačanju uslužnog sektora u SAD je tokom trgovanja u srijedu uticalo na rast tražnje za rizičnijom aktivom, te je tokom tog dana cijena jedne fine unce zlata zabilježila blago smanjenje. Međutim, već narednog dana je ponovo zabilježeno povećanje cijene zlata, a taj trend je nastavljen do kraja protekle sedmice. Pored geopolitičke krize, na rast cijene zlata uticala je i deprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera, koja je zabilježena tokom protekle sedmice. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.346,59 USD (1.118,80 EUR), što je njen najviši nivo od augusta prošle godine.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.